

Remissyttrande
LI2024/00248

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.dl@regeringskansliet.se
li.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande angående betänkandet ”Livsmedelsberedskap för en ny tid” (SOU 2024:8)

Lantmännen har beretts möjlighet att yttra sig angående rubricerad remiss och har följande att anföra.

Sammanfattade kommentarer

- Lantmännen anser att betänkandet håller god kvalitet och att det utgör en bra grund för att påbörja uppbyggnaden av en livsmedelsberedskap i Sverige.
- Det finns i dag ingen livsmedelsberedskap i Sverige utöver de minimala lager och den produktionskapacitet som används i den normala kommersiella verksamheten.
- En livsmedelsberedskap som kan förse hela befolkningen med näringsrik och varierad kost är helt nödvändig för att krishanteringsförmåga eller försvarsvilja skall finnas och kvarstå över tid. Erfarenheterna från Ukraina visar mycket tydligt på detta. Utan mat slutar folk mycket snart att kunna arbeta och fungera normalt.
- Det finns ett stort antal utredningar, rapporter och anföranden som konstaterar att det inte finns någon livsmedelsberedskap. Nu behövs handling, inte fler rapporter. Konkreta åtgärder, med stark framdrift och finansiering, måste snarast vidtas. Det kommer att ta många år att nå den beredskap som är nödvändig.
- Lantmännen vill särskilt understryka behovet av att bygga upp strategiska lager av spannmål och de viktigaste insatsvarorna för lantbruksproduktionen. Det finns i dagsläget ingen inhemsk produktion av bl a mineralgödsel, växtskydd eller diesel. Det kommer ta många år att bygga upp dessa lager utan att störa marknaderna, varför ett snabbspår för att påbörja uppbyggnaden snarast är nödvändig.
- Livsmedelsberedskapen är helt beroende av att det produceras tillräckligt med kalorier, proteiner och näringsämnen i lantbruket. I dagsläget uppgår det svenska handelsunderskottet för jordbruksprodukter och livsmedel till hela 70 miljarder kr. Den inhemska lantbruks- och livsmedelsproduktionen behöver öka kraftigt, vilket det finns stor potential för. Handelsnetto noll är möjligt och önskvärt på sikt. För att så skall ske krävs en ökad lönsamhet i lantbruket, inte minst för animalieproduktionen. Då måste den reviderade livsmedelsstrategin ge konkreta resultat ute på gårdarna. Lantmännen och den övriga näringen har stora förväntningar på livsmedelsstrategin och utgår från att hela regeringen och riksdagen ställer sig bakom en ambitiös strategi fullt ut och omgående tillför nödvändiga resurser.

- Näringslivet har en roll vad gäller livsmedelsberedskap, men huvudansvaret för organisation, finansiering mm ligger alltid hos staten, precis som för det militära försvaret.
- Det finns ingen produktion av nödvändig mineralgödsel i Sverige, vilket innebär en risk för livsmedelsförsörjningen. Flera industriprojekt för att försöka få igång produktion finns. Det är dock helt avgörande att dessa projekt garanteras tillräckliga mängder fossilfri el samt att miljötillståndsprocesserna sker effektivt.
- Transportsystemet och lantbruket är i dag extremt beroende av importerade fossila drivmedel, trots att det finns en stor inhemsk potential för att producera stora volymer hållbara biodrivmedel från jord, skog och avfall. Förbättrade incitament och en aktiv industripolitik behöver tas fram inom kort.
- Klimatomställningen av lantbruket behöver ske konstruktivt och bygga på modern teknik mm, så att ökad produktion och lönsamhet kan kombineras med minskade utsläpp per producerad och konsumerad enhet livsmedel.
- Klimatanpassningen av lantbruket, inte minst vad gäller överflöd eller brist på vatten, är brådskande - och kostsam. Handeln, näringen och staten har ett delat ansvar för att nödvändiga investeringar skall ske och kunna finansieras.
- Initiativ för att öka exporten behövs, dels för ökad lönsamhet, dels för att det vid störningar av det internationella handelsflödet då kommer att finnas tillräckligt med mat i landet.
- Förbättrad struktur, långsiktighet, behovsstyrning och finansiering av forskning och innovation för lantbruks- och livsmedelsproduktionen behövs. Detta måste säkerställas i den kommande forskningspolitiska propositionen.
- Animalieproduktionen har minskat kraftigt över tid i Sverige. Omfattande åtgärder behövs för att vända denna trend, så att man säkerställer tillgången till näringsrika animaliska livsmedel.
- Lantbruket och livsmedelsproduktionen är väldigt beroende av att externa faktorer och system fungerar vid kris eller krig. Det är avgörande att drivmedel, transporter, elektricitet, arbetskraft, internet, mobilnät, finansiella system mm fungerar och finns att tillgå på alla de platser där lantbruks- och livsmedelsproduktionen sker.

Livsmedelsberedskap saknas – och måste byggas upp skyndsamt

Lantmännen vill inleda detta yttrande med att påminna om att det sedan decennier inte finns någon livsmedelsberedskap i Sverige. Utöver de begränsade lager och den produktionskapacitet som behövs för normal kommersiell produktion, så finns det inga lager av insatsvaror eller livsmedel och ingen outnyttjad produktionskapacitet i livsmedelsindustrin. I den internationella konkurrensen är detta naturligt, eftersom företag som har stora lager eller överkapacitet i sin produktionsapparat annars binder kapital och genom detta tappar konkurrenskraft. Några statliga lager eller livsmedelsproduktionsanläggningar finns ej heller att tillgå.

Sedan Sveriges EU-anslutning på och livsmedelsberedskapens nedmontering under 1990-talet har det skett en omfattande rationalisering av livsmedelskedjan med väsentligt färre svenskägda livsmedelsföretag och väsentligt färre livsmedelsanläggningar och jordbruksföretag. Förenklat kan man beskriva det som att tidigare överkapacitet har kostnadsrationaliserats bort utifrån marknadens förutsättningar.

Sverige är väldigt beroende av import för sin livsmedelsförsörjning, handelsunderskottet för jordbruksprodukter och livsmedel uppgår till ca 70 miljarder kr per år. Vid kris, krig eller störningar av handelsflödet skulle livsmedelsförsörjningen snabbt utsättas för stora påfrestningar och det skulle sannolikt inte gå att försörja hela befolkningen med den näringsriktiga mat den behöver för att fungera, arbeta och upprätthålla försvarsviljan samt för att undvika social oro och upplopp. Erfarenheterna från kriget i Ukraina har mycket tydligt visat att civilbefolkningens uthållighet, välmåga och försvarsvilja är helt avgörande för att samhället skall fortsätta fungera och för att man helt enkelt inte skall ge upp. Jämförelser mellan Ukraina och Sverige ska i övrigt göras med försiktighet avseende livsmedelsförsörjning. Ukraina är Europas kornbod och en av världens främsta livsmedelsproducerande och -exporterande länder. Sverige har inte något strategiskt gynnsamt utgångsläge i det avseendet. Tvärtom utgör livsmedelsförsörjningen en av våra strategiska svagheter.

Ovanstående stöds av en rad utredningar och uttalanden från ledande experter, politiker, myndigheter och utredningar under de senaste åren. Uppvaknandet har dock kommit sent, för hoten i vårt närområde startade redan med Georgienkriget 2008 och ockupationen av Krim 2014 – och inte så sent som Rysslands fullskaliga krig mot Ukraina 2022. Den geopolitiska situationen har rent objektivt dessutom försämrats i närområdet ytterligare sedan betänkandet skrevs.

En av Lantmännens viktigaste ståndpunkter i detta sammanhang är att man nu måste gå från ord och utredningar till konkret och skyndsamt handling samt att man måste tillföra de resurser som behövs för att bygga upp livsmedelsberedskapen, vilket kommer att ta flera år. Näringslivet har sin roll att spela och sitt ansvar, men det kan knappast råda någon tvekan om att det är staten som på flera olika sätt har huvudansvaret för det civila försvaret och livsmedelsberedskapen, precis som man har för det militära försvaret.

Lantmännen vill tillägga att ett upprätthållande av importen och öppna handelsvägar givetvis är viktigt och måste vara högt prioriterat, men man kan samtidigt säga att definitionen av en kris när man är importberoende av livsavgörande produkter, t ex

livsmedel, är när importen störs, begränsas eller upphör. Om man avfärdar behovet av att bygga upp en nationell livsmedelsberedskap med att "den internationella handeln måste/kommer att upprätthållas", så blir det i slutänden nästan meningslöst att diskutera livsmedelsberedskap. Lantmännen har verksamheter i ca 20 länder, stor internationell handel och omkring hälften av koncernens anställda finns utanför Sveriges gränser. Beroendet av öppen handel är således stort, men samtidigt finns det också en stark medvetenhet om hur känsligt systemet är för störningar utomlands eller för handelsflödena. Det kan nämnas att ca 90 % av Sveriges import och export sker per fartyg och att den svenskflaggade handelsflottan utgör mindre än 0,1 % av den globala handelsflottan, trots att Sveriges står för 1,7 % av den globala handeln. Antalet svenskflaggade bulkfartyg är endast två till antalet.

Man kan liksom påminna om att det trots medlemskapen i EU och Nato inte finns några garantier för att andra länder kommer att försörja Sverige med livsmedel om säkerhetsläget försämrats eller om en regional kris uppstår. Snarare kan det vara så att ett rikt och välutvecklat land som Sverige förväntas förse andra länder, t ex de baltiska, med förnödenheter och livsmedel vid kris eller krig i vårt närområde.

Mer mat behöver produceras – och det sker om lönsamheten ökar

Tveklöst så är produktion av nödvändiga livsmedel av god kvalitet, rätt näringsinnehåll och i tillräcklig mängd i hela landet en fundamental förutsättning för en robust livsmedelsberedskap. Har man inte tillräckligt med kalorier, proteiner och andra näringsämnen på rätt plats och vid rätt tidpunkt så kommer folk att svälta och sluta att fungera. Livsmedelsförädlingen, distributionen och handeln är givetvis helt avgörande för livsmedelsförsörjningen, men utan råvara kommer det inte att finnas någon säd att mala till mjöl och baka bröd av, mjölk att göra ost eller smör av eller kött att stoppa i korvskinnen. Förutsättningen för livsmedelsförsörjningen och -beredskapen börjar således med en stor, robust och livskraftig lantbruksproduktion.

För 40 år sedan var i Sverige spannmålsarealen ca 60 % större än i dag och det fanns ca 120 % fler mjölkkor samt ca 100 % fler grisar. Det finns således en mycket stor potential och möjlighet att utöka den svenska livsmedelsproduktionen, för såväl den inhemska marknaden som för export.

Eftersom lantbruket agerar på en fri internationell marknad, så finns inga starkare incitament för en ökad produktion av livsmedel än ökad lönsamhet. Jämför man med övrigt näringsliv, så är avkastningen på insatt kapital, ersättning för eget arbete och lönenivåerna lägre i lantbruket. Om inte detta ändras, så kommer handelsunderskottet, som avgörs av den internationella konkurrenskraften, att öka, när det egentligen borde minska. Handelsbalansen avgörs av såväl import som export och det är Lantmännens uppfattning att andelen svenskproducerade livsmedel på den svenska marknaden kan öka, men den stora potentialen finns i ökad export.

Ett lands förmåga att försörja sin befolkning kan givetvis mätas på olika sätt, men handelsbalansen mätt i ekonomiska termer är ett bra mått för att mäta lönsamheten och situationen i en sektor i en öppen marknadsekonomi. Genom en ökad export skulle dels lönsamheten och produktionen stiga, samtidigt som det skulle finnas mer

jordbruksprodukter och livsmedel att tillgå för livsmedelsberedskapen, om importen skulle begränsas eller upphöra.

Viktiga åtgärder för ökad produktion av mat och stärkt livsmedelsberedskap

Lantmännen har vid olika tillfällen framfört viktiga frågor som behöver hanteras när man skall öka det svenska utbudet av lantbruks- och livsmedelsprodukter. Detta har bl a gjorts som inspel till den av regeringen pågående revideringen av livsmedelsstrategin.

Nedan följer några av de viktigaste inspelen.

1) Förstärkning av lönsamheten och konkurrenskraften på gårdarna

Som framförts ovan, så finns inget effektiva incitament för att öka tillgången till näringsriktiga livsmedel än att öka lönsamheten i lantbruks- och livsmedelsproduktionen. Redan vid en ganska begränsad kris finns det risk för att uppkomna störningar minskar den svenska produktionen, vilket riskerar att drastiskt minska utbudet av mat. Dessutom är det, dessvärre, helt säkert att det som inte kan produceras vid normala förhållanden ej heller kommer att kunna produceras vid kris eller krig.

2) Klimatomställning av livsmedelskedjan med ökad produktion

Arbetet med att på ett konkurrenskraftigt och innovativt sätt minska den svenska lantbruksproduktionens och livsmedelskonsumtionens klimatpåverkan behöver planeras tillsammans med näringen. Svensk produktion har enligt oberoende utvärderingar lägre klimatpåverkan per producerad enhet, men kan självfallet bli ännu bättre. Eftersom den svenska produktionen av flera skäl bör öka, så kan de totala utsläppen från sektorn komma att öka temporärt, innan ny teknik och nya metoder ytterligare kan minska utsläppen per producerad enhet livsmedel från en ökad produktion. Flyttar produktion från mer klimatpåverkande produktionssystem utomlands till Sverige, så kommer de samlade utsläppen från livsmedelsproduktionen och -konsumtionen att minska.

Det är av största vikt att lantbruket inte belastas med produktionshämmande klimatåtgärder för att kompensera för att utsläppen från den svenska transportsektorn ökar till följd av den kraftigt sänkta reduktionsplikten. Sådana förslag har diskuterats, bl a i professor John Hasslers utredning "Sveriges klimatstrategi, som beställdes av statsministern som ett underlag till regeringens Klimathandlingsplan. Det skulle vara förödande för lantbruket, livsmedelsberedskapen och klimatet om klimatåtgärder som inte ökar produktiviteten och konkurrenskraften tvingas på lantbruket. Lantmännen vill mycket tydligt understryka att eventuellt kommande klimatåtgärder för lantbruket måste vara väl genomtänkta, baserade på praktiska och teoretiska kunskaper, vara konkurrenshöjande samt utvecklas tillsammans med näringen.

3) Förstärkt agenda för klimatanpassning

Lantbruket är den sektor som påverkas allra mest av ett förändrat klimat. Varma och torra somrar kan i värsta fall innebära mindre katastrofer för lantbruket och livsmedelsproduktionen. Ett aktuellt exempel är som det varma och torra 2018, då

skördarna i Sverige nästan halverades. Ett annat exempel är 2023, som inleddes med en torr vår och försommar, men som fortsatte med stora regnmängder och översvämningar under skördeperioden. Skörden 2023 minskade inte lika mycket som 2018, men såväl kvantitativt som kvalitativt påverkades ändå skördeutfallet i hög grad.

Med den pågående och stundande klimatförändringen så finns det ett stort behov av investeringar för en omfattande klimatanpassning av det svenska lantbruket. Frågan om vatten är central och tiotals miljarder kr behöver investeras i såväl avvattning och dränering som i bevattningssystem och bevattningsdammar. Till detta kommer behov av ökade investeringar i växtförädling av robustare grödor, skydd mot nya skadegörare mm. LRF och Lantmännen har i rapporten "Grön omställning" beräknat det samlade investeringsbehovet till omkring 80 miljarder kr, vilket kan sättas i relation till att lantbrukets årliga omsättning är 80-90 miljarder kr.

4) Svensk **växtnäringsstrategi** – inhemsk produktion av grön mineralgödsel

Sverige är ett av få länder i EU som saknar produktion av mineralgödsel, där makronäringsämnen kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) är de viktigaste. Halva jordens befolkning skulle inte ha mat på bordet om det inte fanns mineralgödsel. Orsakssambandet är sådant att den stora produktionen av mineralgödsel under efterkrigstiden har varit en orsak till befolkningsökningen. Det är alltså inte omvänt, dvs att befolkningsökningen i sig och "på egen hand" tvingat fram en ökad produktion av mineralgödsel. Detta tydliggör den enorma betydelse som mineralgödsel har för livsmedelsförsörjningen och -beredskapen. Inte minst kväve är helt avgörande för livsmedelsproduktionen, både nationellt och globalt.

Det finns dock goda möjligheter att producera olika typer av mineralgödsel i Sverige. Vad gäller fosfor, så finns det enorma mängder i bl a LKABs gruvavfall, inte minst i gruvfyndigheten Per Geijer finns det stora fosforresurser av högsta kvalitet. När det gäller kalium, så arbetar t ex företaget Cinis med att använda rest- och avfallsprodukter från bl a massaindustrin för att producera gödselmedel.

Kväve utgör dock det viktigaste näringsämnet och de mängder som finns i stallgödsel och naturgödsel räcker tyvärr inte på långa vägar för att säkerställa livsmedelsproduktionen. Lantmännen är tillsammans med det spanska gödsel-företaget Fertiberia och svenska Nordion engagerade i det stora industriprojektet Power2Earth, vilket syftar till att starta en storskalig produktion av fossilfri kvävegödsel i Norrbotten. Produktionen sker genom att man använder fossilfri el för att producera vätgas, som sedan används för att producera mineralgödsel från luftkvävet. Konventionell kvävegödselproduktion binder också ner luftkväve, men då används fossilgas som energikälla, med stor klimatpåverkan som följd. För att etableringen av Power2Earth skall ske, så krävs skyndsamma beslut om anslutning till kraftledningsnätet och tillräckliga mängder fossilfri el samt en effektiv miljötillståndsprocess.

5) Ökad produktion och användning av **inhemska biodrivmedel**

Alla fossila drivmedel och råolja importeras, samtidigt som det finns en stor potential för att producera förnybara och hållbara biodrivmedel i Sverige. Det finns stora möjligheter vad gäller råvaror från jord- och skogsbruket samt från olika typer av avfall. En ökad

inhemsk produktion skulle förbättra livsmedels- och energiberedskapen, förbättra handelsbalansen, öka antalet arbetstillfällen och minska klimatpåverkan. Tyvärr har den politik som funnit på biodrivmedelsområdet i stort sett endast inriktats på efterfrågesidan genom skattereduktion och reduktionsplikt, samtidigt som man inte kompletterat detta med en aktiv industripolitik för att få igång och öka produktionen av biodrivmedel.

Eftersom biodrivmedel som produceras med jordbruksgrödor dels upprätthåller jordbruksproduktionen och dels producerar bl a proteinråvara till livsmedel och foder, så är en inhemsk produktion, vid sidan av den uppenbara energiförsörjningen, även bra för livsmedelsberedskapen. Inte minst produktionen av protein för foder och livsmedel är av stor betydelse, för importbehovet av soja, mestadels från Brasilien, är stort och utgör en svag länk vad gäller foderförsörjningen till den viktiga produktionen av animaliska livsmedel.

6) Förstärkt försörjningsberedskap genom **strategisk lagring**

Som nämnts, så saknas i dag lager av viktiga förnödenheter och produkter för livsmedelsberedskapen. De lager som finns är endast det som behövs av rena kommersiella skäl och vad gäller t ex spannmål, så töms dessa lager löpande efter skörd och en tid innan skörden står alla silos och lagerhus helt tomma. Eftersom kostnaden för bindande av kapital och lagring är stora, så exporteras de överskott som finns ganska kort efter skörden. Spannmål utgör samtidigt en mycket bra råvara att lagra strategiskt, eftersom den är kostnadseffektiv att lagra per enhet protein och kalori och den kan användas för många olika applikationer vad gäller såväl livsmedel som foder. Det finns därtill en redan befintlig kapacitet att lagra stora volymer spannmål i de anläggningar som finns, även om viss utbyggnad kan komma att behövas över tid.

De länder i vårt närområde som kommit längre i sitt arbete med att bygga upp sin livsmedelsberedskap, Finland och Norge, har stora befintliga eller tillkommande lager av spannmål som en viktig del i sin beredskap. Finland har t ex nyligen börjat öka sin lagringsvolym från motsvarande 6 till 8,5 månaders normal förbrukning av spannmål.

Sverige borde omedelbart ta beslut på att börja bygga upp strategisk lagring av spannmål i befintlig infrastruktur. Lagren bör vara omsättningslager, där man tillser att volymerna aldrig underskrider en viss volym. Eftersom det rör sig om stora volymer, minst flera hundra tusen ton spannmål, så kommer det att behövas flera år att bygga upp nödvändiga lager. Detta dels för att vissa utbyggnader kan behövas, men inte minst för att årliga upphandlingar av spannmål inte får vara så stora att de stör marknaden och driver upp spannmålspriserna, vilket skulle medföra högre priser och försämrad konkurrenskraft för animalieproducenterna och den livsmedelsindustri som använder spannmålsprodukter. Lagren bör finnas nära avnämarna, eftersom transporterna annars riskerar bli en flaskhals vid kris eller krig.

Med tanke på att strategiska lager ännu inte finns och att de kommer att ta flera år att bygga upp, så borde beslut om ett "snabbspår" tas snarast med målet att påbörja lagringen senast 2025. De robustgörande åtgärder som vidtas avseende livsmedelsberedskapen med början 2025 kan förväntas ha reella effekter först en bit in på 2030-talet. Det beredskapsmässigt förväntade och önskade läget vid den tidpunkten bör vara styrande.

Förmågehöjande och reella åtgärder i livsmedelskedjan har av naturliga skäl väldigt långa ledtider.

Utöver spannmålslager, så behöver lager av de viktigaste insatsvarorna för lantbruksproduktionen byggas upp. Här handlar det främst om mineralgödsel, växtskydd, utsäde, drivmedel och foderråvaror. Inhemsk produktion av dessa insatsvaror finns ej, varför lager behövs. Dessa lager bör placeras på eller nära gårdarna.

7) **Kapitalförsörjning** till (unga) växande lantbruksföretag

Det finns ett stort behov av att få in unga och ambitiösa entreprenörer i lantbruket. En hög tröskel för att starta som lantbrukare är dock det stora kapital som behövs. Det finns behov av bättre skattereglerverk, kreditgarantier samt att tillämpningen av EUs gemensamma jordbrukspolitik i Sverige fokuserar på olika former av start- och investeringsstöd.

8) Accelererad **exportagenda**

Som nämnts, så är en kraftigt ökad export av livsmedelsprodukter en möjlighet att öka livsmedelsproduktionen och -tillgången i Sverige. Skulle den internationella handeln utsättas för påfrestningar, så skulle en minskad import kunna kompenseras för med de livsmedel som annars skulle ha exporterats. Några exempel på hur exporten kan gynnas är att placera betydligt fler lantbruks-/livsmedelsråd i strategiskt viktiga länder, arrangera fler delegationsresor med representation på högsta nivå samt tillse att betydligt fler exportprotokoll med viktiga länder upprättas.

9) Behovsorienterad **forsknings- och innovationssatsning**

Lantbruks- och livsmedelsproduktionen är sedan flera år kraftigt underfinansierad vad gäller investeringar i forskning och innovation, inte minst om man jämför med andra svenska branscher eller med lantbruksbranscherna i framgångsrika konkurrerande länder. Livsmedelsvärdekedjan står inför ett mycket stort behov av utveckling, bl a för att klara beredskapen, klimatomställningen, klimatanpassningen, höjda miljökrav, en ökande internationell konkurrens och förändrade konsumtionsmönster hos livsmedelskonsumenterna. Det finns därför ett mycket stort behov av långsiktig, välstrukturerad, behovsorienterad och välfinansierade satsningar på forskning och innovation i livsmedelsvärdekedjan.

Regeringen lägger i höst fram sin forskningspolitiska proposition, och förväntningarna på en kraftigt ökad ambitionsnivå är höga i lantbruks- och livsmedelsbranschen.

10) Fokuserad satsning på **animalievärdekedjan**

Den delbransch i det svenska lantbruket som halkat efter mest i den internationella konkurrensen är animalieproduktionen, där "självförsörjningsgraden" i flera fall är mycket låg, trots att de naturgivna förutsättningarna mm i Sverige är mycket goda. Kostnadsläget är inte på den nivå den behöver vara i Sverige och det krävs nu kraftfulla åtgärder för att öka den inhemska produktionen.

Animalier har en viktig roll att spela för livsmedelsberedskapen. Dels konsumerar djuren vall och andra jordbruksprodukter som det finns gott om, men som inte fungerar som livsmedel, dels utgör de levande djuren ett mycket stor "levandelager" av livsmedel (jfr "livestock" på engelska). Dessutom är animaliebaserade livsmedel väldigt protein- och näringsrika och utgör ett mycket viktigt komplement till en vegetabiliebaserad kost.

Om Lantmännen

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Vi ägs av 18 000 svenska lantbrukare, har 12 000 anställda, har verksamheter i ett 20-tal länder och omsätter cirka 70 miljarder kr på årsbasis. Med basen i spannmål förädlar vi åkermarkens resurser för ett livskraftigt lantbruk. Några av våra mest kända varumärken inom livsmedel är AXA, Kungsörnen, Scan, Korvbrödsbagarn, GoGreen, FINN CRISP och Bonjour.

Vårt företag är grundat på kunskap och värderingar som har funnits i generationer hos våra ägare. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar vi tillsammans ansvar från jord till bord.

Lantmännen är såväl Sveriges största lantbruksföretag som Sveriges största livsmedelsföretag och har verksamheter i hela livsmedelsvärdekedjan, t ex hela vägen från framtagandet av nya växtsorter genom sin världsledande växtförädling till färdiga egna livsmedelsprodukter som säljs i butik.

Lantmännen säljer bl a mineralgödsel, lantbruksplast, maskiner, tröskor, traktorer, reservdelar, utsäde, växtskydd, rådgivning samt foder och köper bl a spannmål, oljevaxter samt baljväxter från lantbruket.

Lantmännen vidareförädlar jordbruksprodukter till bl a mjöl, handsprit, biodrivmedel, foder, gröna proteiner, bröd, pannkakor, dryckessprit, stärkelse, bullar och pasta.

Företaget har traditionellt främst verksamheter kopplade till växtodlingen, men eftersom mycket av försäljningen av maskiner, förnödenheter samt foder går till animalieproduktionen så är Lantmännen viktigt även för denna delbransch. Genom förvärvet av den svenska delen av HK Scan så har ytterligare en viktig del av den svenska försörjningen av animaliska livsmedelsprodukter tillkommit Lantmännens verksamheter.

Läs gärna mer på www.lantmannen.se

Med vänlig hälsning
Lantmännen

Alarik Sandrup
Näringspolitisk chef

Mobiltelefon: 070 602 87 80
E-post: alarik.sandrup@lantmannen.com